

Ventos upių baseino valdymo plano įgyvendinimas

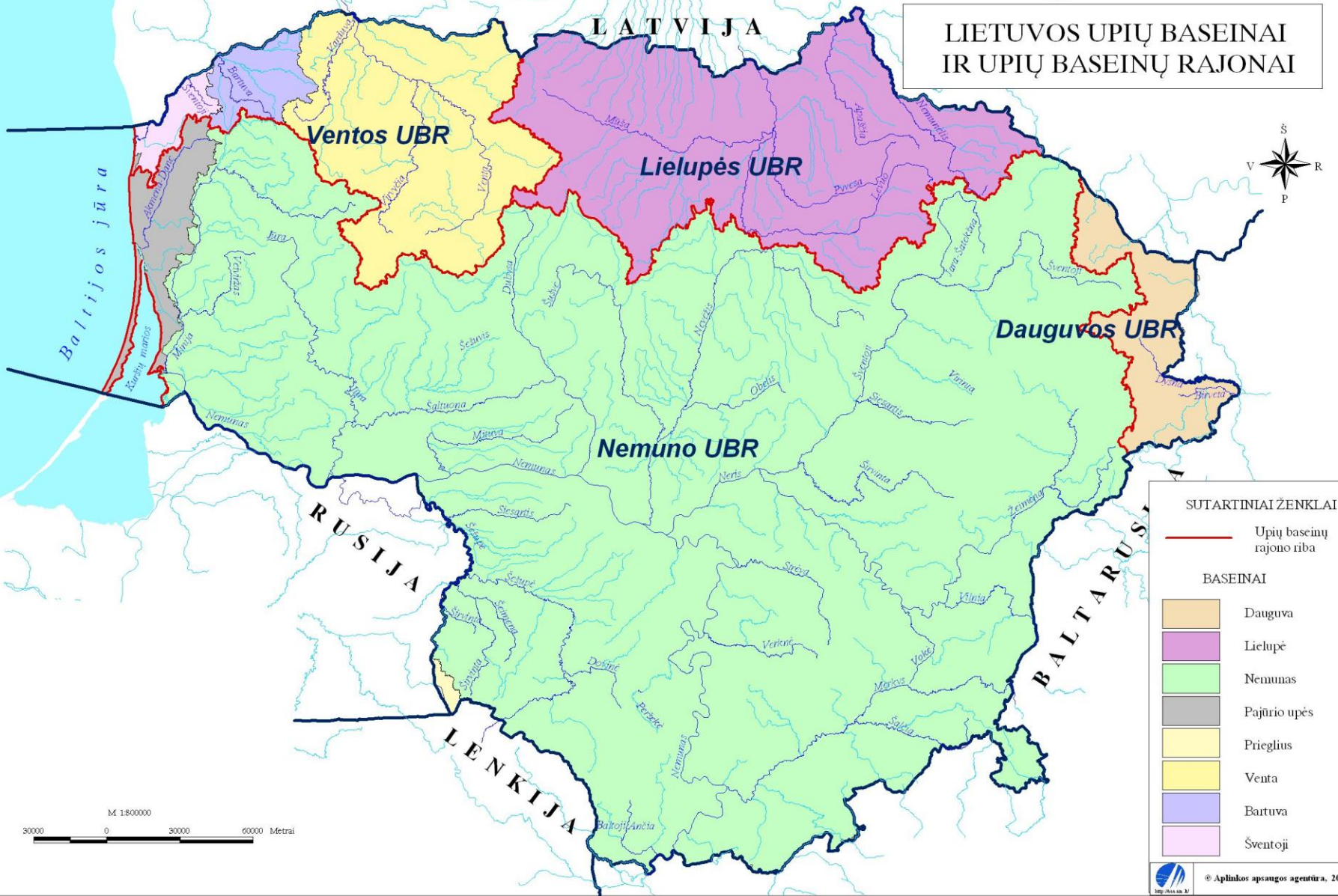
Audrius Šepikas,

Aplinkos apsaugos agentūros

Aplinkos būklės vertinimo departamento

Upių baseinų valdymo skyriaus vyr. specialistas

LIETUVOS UPIŲ BASEINAI IR UPIŲ BASEINŲ RAJONAI

Ūkinės veiklos poveikiai vandens telkiniams

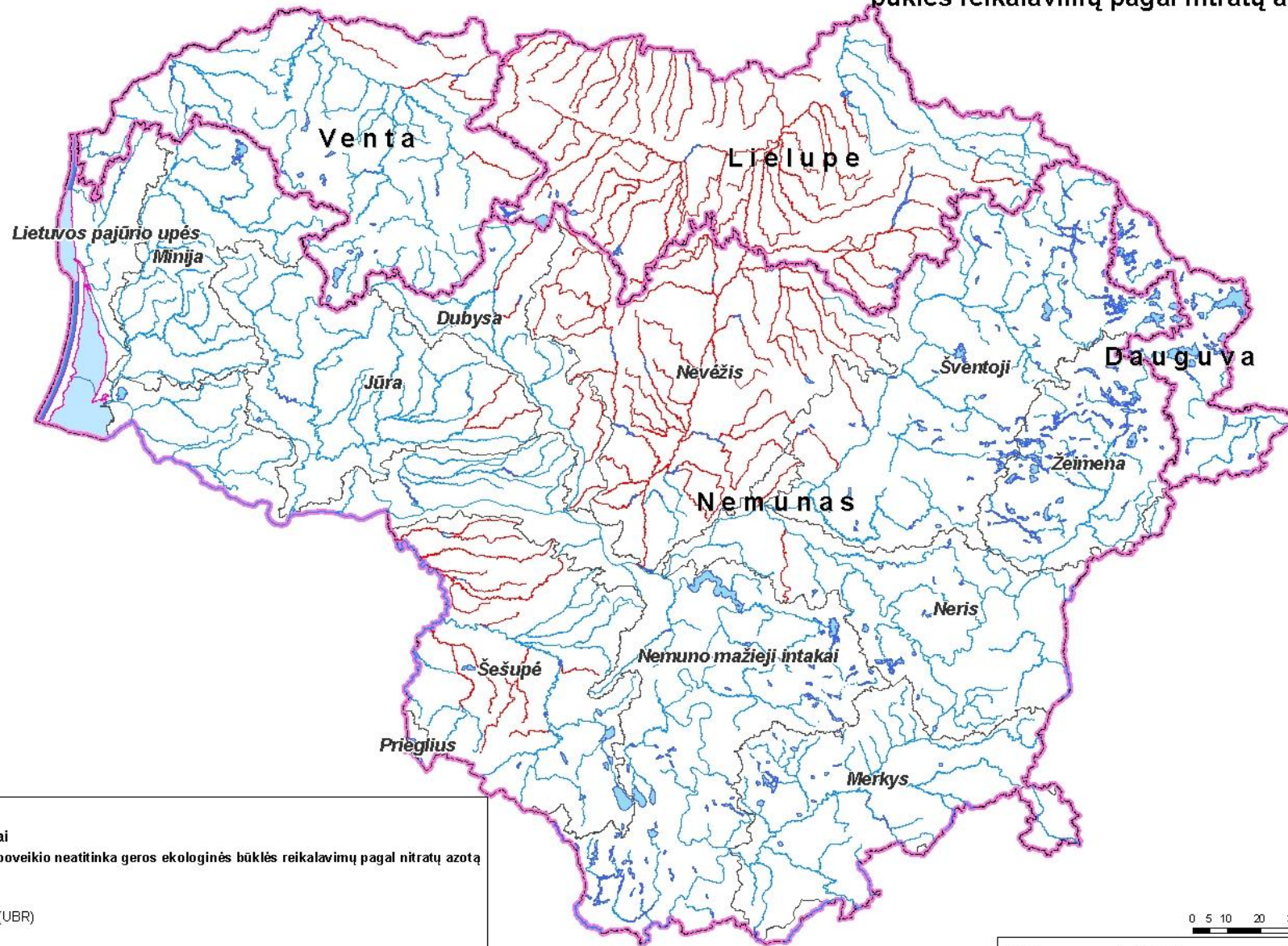
- Pasklidoji tarša
- Sutelktoji tarša
- Hidromorfologiniai pakeitimai
- Hidroelektrinės

Taršos šaltiniai → priežastys

1. Žemės ūkis
 - Trašų, pesticidų naudojimas,
 - Netinkamai laikomas mėšlas,
2. Miestai
 - Ūkio-buities nuotekos,
 - Lietaus nuotekos.
3. Pramonė
 - Pramonės nuotekos
4. Patvenktos, melioruotos upės, hidroelektrinės.
 - Fizinis žmogaus veiklos poveikis

Dėl pasklidusios taršos poveikio neatitinka geros ekologinės būklės reikalavimų pagal nitratų azotą

Sutartiniai ženklai

Upių vandens telkiniai

Dėl pasklidusios taršos poveikio neatitinka geros ekologinės būklės reikalavimų pagal nitratų azotą

— Ne

— Taip

▭ Upių baseinų rajonai (UBR)

▭ Upių pabaseiniai

▭ Pakrančių vandenys

▭ Tarpiniai vandenys

© Aplinkos apsaugos agentūra, 2008-2010.
© Nacionalinė žemės tarnyba prie ŽŪM, SŽNS_G0810LT, 2010.

Dėl sutelktosios taršos poveikio neatitinka geros ekologinės būklės reikalavimų

Sutartiniai ženklai

Upių vandens telkiniai

Dėl sutelktosios taršos poveikio neatitinka geros ekologinės būklės

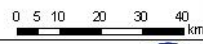
- Ne
- Taip
- Upių baseinų rajonai (UBR)
- Upių pabaseiniai
- Pakrančių vandenys
- Tarpiniai vandenys

© Aplinkos apsaugos agentūra, 2008-2010.
© Nacionalinė žemės tarnyba prie ŽŪM, SZNS_GDB10LT, 2010.

- Sutartiniai ženklai**
Upių vandens telkiniai
 Ištiesintas vandens telkinys
 ~~~~~ Ne
 ~~~~~ Taip
 Upių baseinų rajonai (UBR)
 Upių pabaseiniai
 Pakrančių vandens
 Tarpiniai vandens

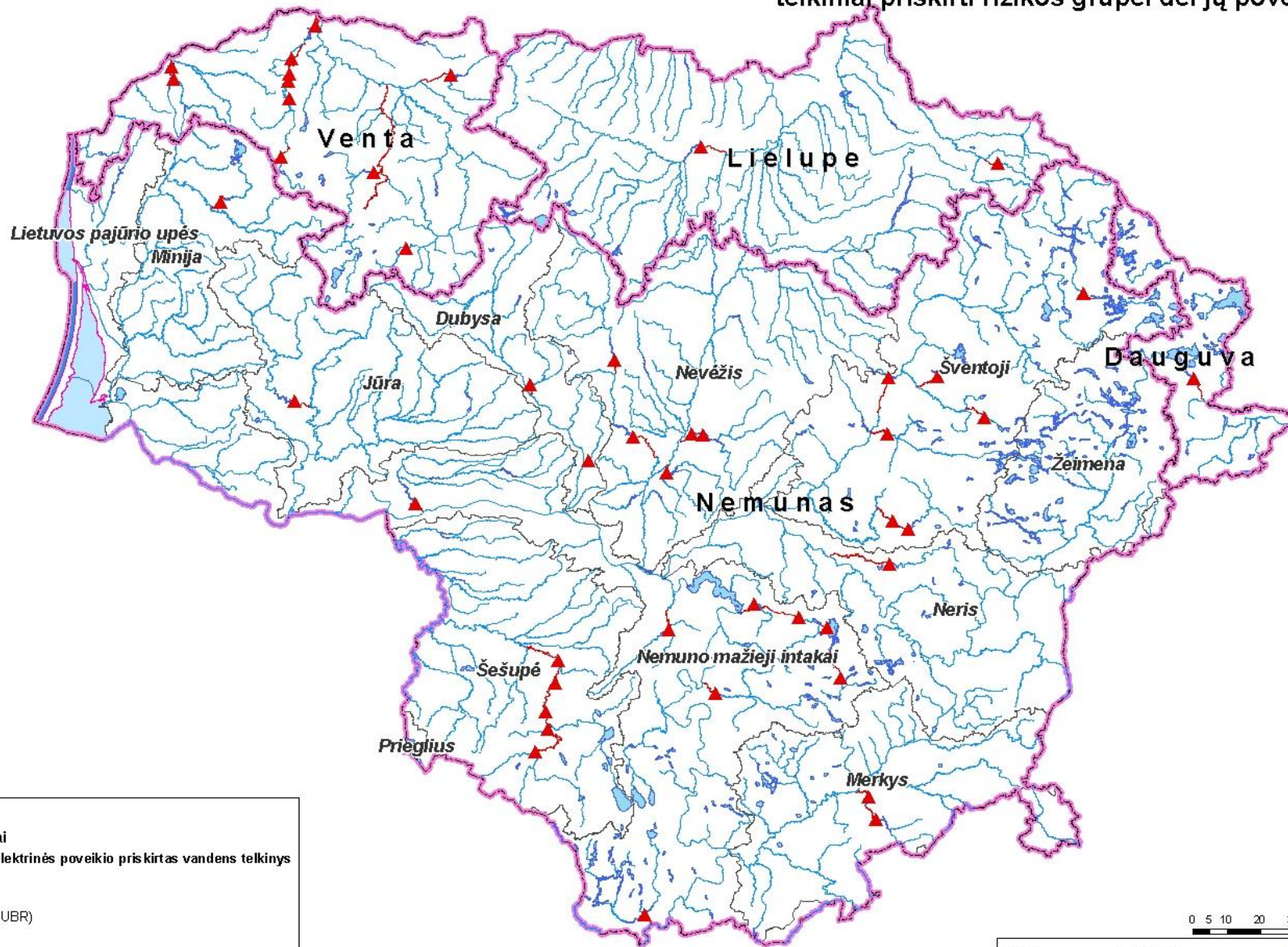

© Aplinkos apsaugos agentūra, 2008-2010.
 © Nacionalinė žemės tarnyba prie ŽŪM, SŽNS_GDB10LT, 2010.

Reikšmingą poveikį darančios hidroelektrinės ir vandens telkiniai priskirti rizikos grupei dėl jų poveikio

Sutartiniai ženklai

Upių vandens telkiniai

Rizikos grupei dėl hidroelektrinės poveikio priskirtas vandens telkinys

- Ne
- Taip
- Upių baseinų rajonai (UBR)
- Upių pabašiniai
- Pakrančių vandenys
- Tarpiniai vandenys

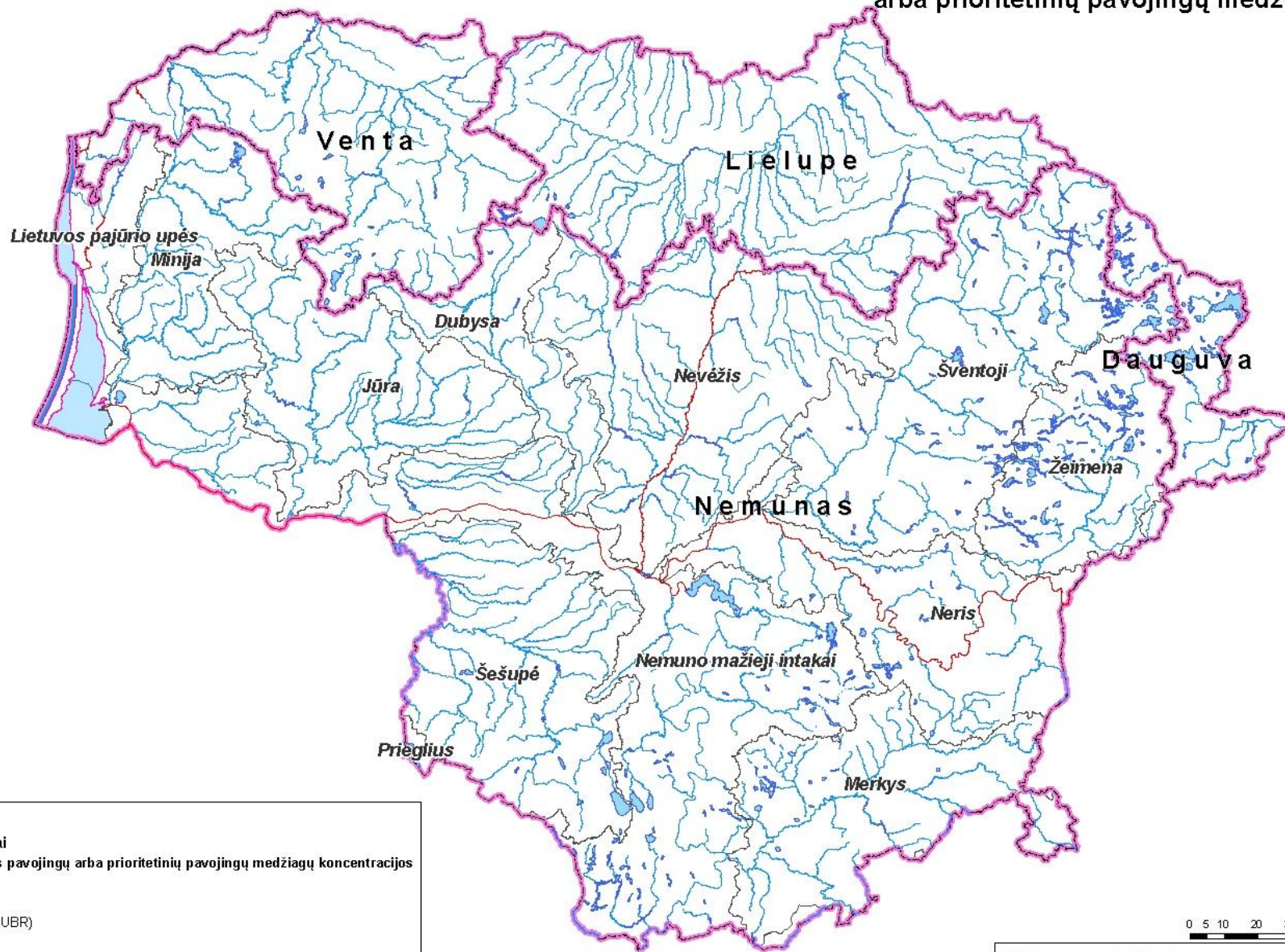
0 5 10 20 30 40 km

© Aplinkos apsaugos agentūra, 2008-2010.
© Nacionalinė žemės tarnyba prie ŽŪM, SŽNS_G0810LT, 2010.

Rizikos grupei priskirti vandens telkiniai dėl aptiktų pavojingų arba prioritetinių pavojingų medžiagų

Sutartiniai ženklai

Upių vandens telkiniai

Aptiktos DLK viršijančios pavojingų arba prioritetinių pavojingų medžiagų koncentracijos

—; Ne

— Taip

Upių baseinų rajonai (UBR)

Upių pabašėiniai

Pakrančių vandenys

Tarpiniai vandenys

0 5 10 20 30 40 km

© Aplinkos apsaugos agentūra, 2008-2010.
© Nacionalinė žemės tarnyba prie ŽŪM, SŽNS_GDB10LT, 2010.

Sutartiniai ženklai

- Labai gera ekologinė būklė/potencialas
- Gera ekologinė būklė/potencialas
- Vidutinė ekologinė būklė/potencialas
- Bloga ekologinė būklė/potencialas
- Labai bloga ekologinė būklė/potencialas
- Labai gera ekologinė būklė/potencialas
- Gera ekologinė būklė/potencialas
- Vidutinė ekologinė būklė/potencialas
- Bloga ekologinė būklė/potencialas
- Labai bloga ekologinė būklė/potencialas
- Upių baseinų rajonai (UBR)
- Upių pabašiniai
- Pakrančių vandenys
- Tarpiniai vandenys

0 5 10 20 30 40
km

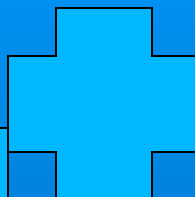
© Aplinkos apsaugos agentūra, 2008-2010.
© Nacionalinė žemės tarnyba prie ŽŪM, SŽNS_G0810LT, 2010.

Priemonių programa vandensaugos tikslams pasiekti

Pagrindinės priemonės

Miestų nuotekų valymo
Nitratų
Geriamojo vandens
Paukščių
Buveinių
Maudyklų
Nuotekų dumblo
Augalų apsaugos priemonių
Poveikio aplinkai vertinimo
Taršos integruotos
prevencijos ir kontrolės
Stambių avarijų (SEVESO)

Papildomos priemonės

Sutelktajai taršai mažinti
(miestų ir pramonės
nuotekos)

Pasklidajai taršai mažinti
(žemės ūkio)

Hidromorfologinei būklei
gerinti

Priemonių programos vandensaugos tikslams Ventos upių baseinų rajone pasiekti pirmojo etapo (2010-2015 metai) papildomos priemonės

Uždaviniai	Priemonės
1. Sumažinti vandenių taršą iš sutelktųjų taršos šaltinių	1.1. Pakeisti specialiąsias žemės ir miško naudojimo sąlygas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343, įtvirtinant naujus nuotekų valymo įrenginių sanitarinių apsaugos zonų dydžius, atsižvelgiant į šiuolaikinį nuotekų valymo technologijų išvystymo lygį.
	1.2. Nustatyti Rainių gyvenvietės išleidžiamų nuotekų poveikį Mastupio upei.

Uždaviniai	Priemonės
2. Pagerinti vandens telkinių hidromorfologinę būklę	2.1. Atlikti Tvenkinių naudojimo ir priežiūros tipinių taisyklių (LAND 2-95), patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1995 m. kovo 7 d. įsakymu Nr. 33, pakeitimus: 2.1.1. Numatant prievolę hidroelektrinių savininkams suteikti galimybę aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančioms institucijoms gauti duomenų bazėje registruojamus vandens lygio duomenis ir internetinę prieigą prie telemetrijos prietaisais fiksuojamų vandens lygių duomenų 2.1.2. Numatant prievolę hidroelektrinių savininkams sudaryti ir kasmet tikslinti sausmečio žemutinių bjeų debito kreives; 2.1.3. Nustatant reikalavimą naujai statomoms hidroelektrinėms parinkti tinkamą reguliuojamų turbinų veikimo pradžios galią ir turbinų skaičių siekiant sumažinti neigiamą hidroelektrinių poveikį vandens telkinių būklei.
	2.2. Parengti hidroelektrinių daromos žalos vandens telkiniams, kuri atsiranda dėl aplinkosauginių reikalavimų nesilaikymo, įvertinimo metodiką.
	2.3. Pertvarkyti akmenų slenksčio liekanas Šerkšnės upėje
	2.4. Įrengti žuvų migracijos taką Šerkšnės upėje, Bugenių užtvankoje
	2.5. Pertvarkyti akmenų slenksčio liekanas Šatos upėje

Uždaviniai	Priemonės
3. Nustatyti neigiamo poveikio vandens telkinių būklei kilmę ir šaltinius.	3.1. Atlikti Alsėdžių ir Tausalo ežerų tiriamąjį monitoringą, nustatyti taršos šaltinius ir jų poveikį norint išsiaiškinti šių rizikos ežerų taršos kilmę.
	3.2. Atlikti Masčio ežero ir Sablauskių tvenkinio tiriamąjį monitoringą, nustatyti taršos šaltinius ir blogą šių vandens telkinių būklę sąlygojančias priežastis.
	4.3. Atlikti išplėstinius Biržulio ežero morfometrinių, fizikinių-cheminių, biologinių rodiklių, tyrimus bei nustatyti taršos šaltinius ir jų poveikį.

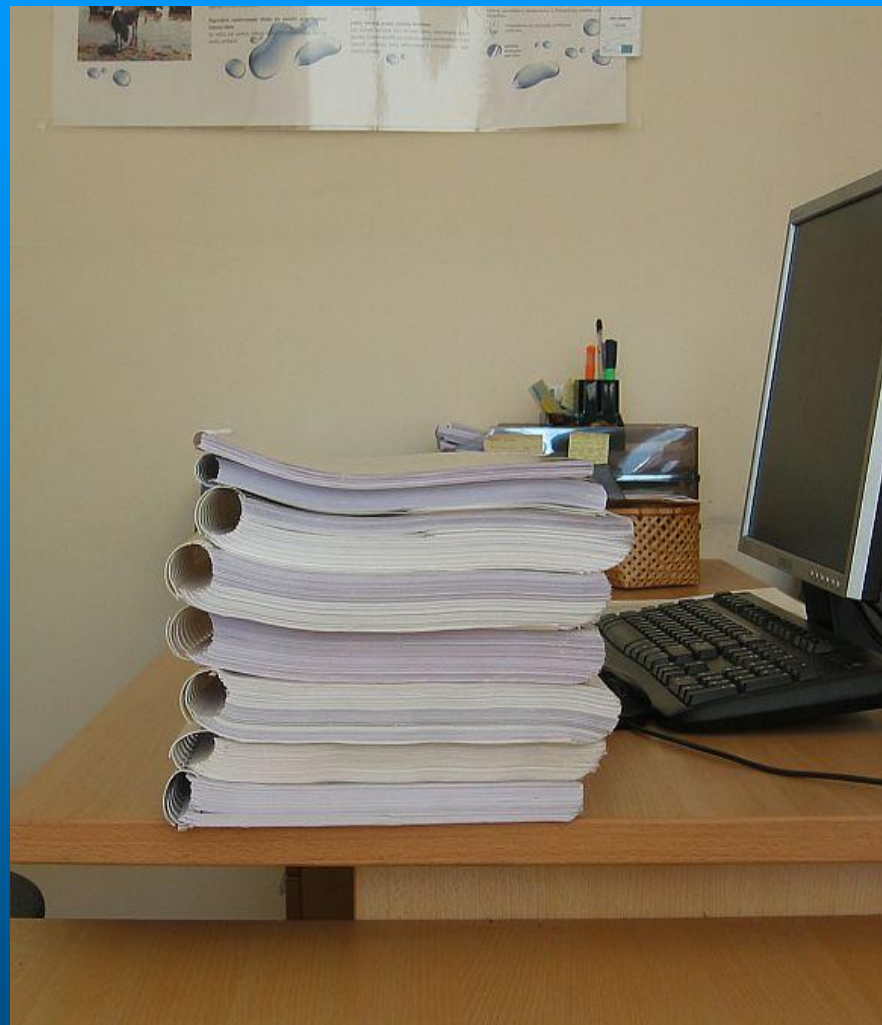
Uždaviniai	Priemonės
4. Užtikrinti visuomenės bei ūkio subjektų informuotumą apie Programoje numatytas priemones, jų vykdymo būdus bei paskatinti jų aktyvų dalyvavimą vandens valdyme	4.1. Organizuoti kasmet informacines kampanijas priemonių programų vykdytojams bei plačiajai visuomenei, atskiroms interesų grupėms apie Ventos UBR priemonių programą, joje numatytas priemones, atsakingus vykdytojus bei visuomenės, atskirų jos grupių vaidmenį įgyvendinant priemones bei prižiūrint jų vykdymą.

Lietuvos upių baseinų rajonų informacinis žemėlapis (gis.gamta.lt/baseinuvaldymas)

– Privaloma užtikrinti visuomenės informavimą ir galimybę pareikšti pastabas bei pasiūlymus

– Daug sričių =
Daug duomenų ir informacijos

– Dauguma duomenų ir informacijos gali būti apibūdinta geografiškai

Nemuno, Lielupės, Ventos ir Dauguvos URB valdymo planai ir priemonių programos

Ačiū už dėmesį